

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/54/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5315206125
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5315206125.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. N., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov: matka - V. N., nar. XX.X.XXXX, bytom H., Z. XXX, právne zastúpená JUDr. Annou Mozolíkovou, advokátkou so sídlom T., A. XXXX, a otec - Z. W., nar. X.XX.XXXX, bytom W. D. S., M. R. S. XXXX/XX, právne zastúpený JUDr. Ing. Vierou Kolačanskou, advokátkou so sídlom H., D.. Sv. V. XXXX/XXA, o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na základe odvolania matky proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 4P/36/2015-190 zo dňa 3. mája 2016, takto

rozhodol:

I.Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í vo výroku o zvýšení vyživovacej povinnosti otca na maloletú V. N., nar. XX.X.XXXX tak, že otec je p o v i n n ý s účinnosťou od 1.9.2015 platiť maloletej výživné vo výške 70 eur mesačne vopred vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca k rukám matky a vo zvyšku návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú z a m i e t a.

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Čadca vydaný dňa 13.3.2014 v konaní vedenom pod sp. zn. 5P/50/2012 vo výroku o výživnom na maloletú V..

II.Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í vo výroku o nedoplatku zvýšeného výživného na maloletú V. tak, že p o v o ľ u j e otcovi splácať nedoplatok na zvýšenom výživnom za obdobie od 1.9.2015 do 30.4.2016 v sume 160 eur v mesačných splátkach po 15 eur spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky.

III.Rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e vo zvyšnej časti.

IV.Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd postupom podľa § 25 ods. 1 v spojení s § 36 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZoR“) schválil rodičovskú dohodu o úprave styku maloletej V. N., nar. XX.X.XXXX s otcom vrátane práv a povinností súvisiacich so stretávaním otca s dieťaťom.

2.Nadväzne súd prvej inštancie zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletej s účinnosťou od 1.9.2015 na sumu 90 eur mesačne. Vychádzal zo zistenia, že v čase predchádzajúcej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 5P/50/2012 otec maloletej poberal dôchodok vo výške 334,20 eur mesačne a jeho výdavkami boli príspevok na bývanie a stravu rodičom v sume 200 eur mesačne, náklady na benzín, cestovné dvakrát mesačne Turzovka a späť 720 km 75 eur, mobil 10 eur mesačne, životná poisťka 20 eur mesačne a pobyt maloletej u otca 25 eur mesačne. Ďalej v danom konaní

uplatňoval výdavky v súvislosti so zdravotným stavom - štyri operácie na chrbticu v rokoch 2012 - 2013, návšteva rehabilitácie chrbtice v Trenčíne, kde doplácá za liečbu, lieky a cestovné. V roku 2013 bol v kúpeľoch v Kováčovej, kde zaplatil doplatok 50 eur. Tiež platil ročnú zákonnú poisťku auta + poistenie života 104,83 eur.

Ku dňu aktuálneho rozhodovania je otcovi vyplácaný invalidný dôchodok vo výške 348 eur, rodičom prispieva na stravu a bývanie 180 eur, ďalej uhrádza titulom nákladov na osobné motorové vozidlo pri návšteve dieťaťa, 17 eur mobil, oblečenie, obuv, knihy, pomôcky a výlety.

3. Matka dieťaťa do júna 2012 poberala dôchodok 282,50 eur, rodinné prídavky 190,10 eur, rodičovský príspevok 190,10 eur, prídavok na dieťa 22,01 eur. Od júna 2012 jej dôchodok predstavoval 291,90 eur, prídavok na dieťa 33,11 eur. Od roku 2013 už poberá dôchodok 203 eur + prídavok na dieťa 33,93 eur. Jej výdavky v tomto období (druhý polrok 2012) predstavovali nájom 63,80 eur, elektrická energia 50 eur, telefón, internet do 27 eur, materská škôlka 34,07 eur. V roku 2013 činil nájom 93 eur, električka 50 eur, telefón, internet 27 eur, škôlka 43,65 eur mesačne.

V súčasnej dobe matka disponuje dôchodkom vo výške 314,40 eur, nájom, keďže sa osamostatnila aj s dieťaťom od svojej matky, predstavuje 236 eur, 30 eur elektrina, 35 eur TKO ročne, 15 eur poisťka maloletej, 43 eur telefón, internet + strava pre maloletú v škole, strava pre maloletú doma, oblečenie.

4. Posudzujúc uvedené východiská dospel okresný súd pri aplikácii § 78 ods. 1 a ods. 3 ZoR (citovaný v napadnutom rozsudku) k záveru, že na strane matky a otca k podstatnej zmene pomerov nedošlo. Rovnako sa nezmenil ani zdravotný stav rodičov, obaja majú problém nájsť si prácu, nakoľko sú hluchonemí, obaja poberajú dôchodok.

5. Následne však ako podstatnú zmenu okolností konštatoval súd prvej inštancie na strane maloletého dieťaťa nástup do základnej školy (od 1.9.2015). Poukázal pritom na rozhodovacia prax súdov, ktorá moment nástupu dieťaťa na základnú školu považuje za podstatnú zmenu pomerov na strane maloletého dieťaťa. Medzi rodičmi bolo nesporné, že návštevou školy sa podstatne zvýšili výdavky na strane maloletého dieťaťa, sporným ostal rozsah zvýšenia výdavkov. V danej spojitosti súd uviedol, že matka uhrádza za stravu v škole 23 eur, za družinu 7 eur, maloletá navštevuje tanečný krúžok mažoretky, spevácky krúžok a práce v domácnosti, s čím sú zvýšené výdavky. Matka tiež musí platiť ZRPŠ, poisťne, kupovať školské potreby, lieky, platí poisťku 15 eur, zaplatila 5 eur za fotenie v škole.

Výdavky na krúžky okresný súd vyhodnotil ako účelné, nakoľko je dieťa talentované a rozvíja takýmto spôsobom svoje schopnosti a záujmy, ktoré mu v budúcnosti pomôžu uplatniť sa v živote, zvlášť, keď má obidvoch rodičov hendikepovaných. Ďalej uviedol, že sa dieťa učí aj posunkovú reč, pričom náklady na záujmovú činnosť, ako aj štúdium posunkovej reči zvyšujú výdavky na maloleté dieťa a sú vyššie ako výdavky u detí z bežného výchovného prostredia. Pokiaľ ide o výšku výdavkov, vychádzal z vyjadrenia matky na pojednávaní, ktorá uviedla, že za krúžok, ktorý sa týka piesní, platia za 6 mesiacov 10 eur (nič ďalšie nezakupujú), krúžok mažoretiek vyžaduje platbu 10 eur za polrok (nezakupujú šaty, pomôcky, všetko je zahrnuté v tejto sume), za krúžok Šperk, dielne, platia 10 eur za rok a v platbe je zahrnutý aj materiál.

Z vykonaného dokazovania je podľa súdu prvej inštancie ďalej zrejmé, že v príčinnej súvislosti s krúžkom mažoretiek a speváckym krúžkom sa dieťa zúčastňuje vystúpení, ktoré je potrebné navyše financovať. Za dôvodný tiež ustálil výdavok za mobil predstavujúci od novembra 2015 vo výške 47 eur až 50 eur. Matka zvýšenie výdavku odôvodnila tým, že výdavok je za internet, ktorý je súčasťou mobilu. Dieťa pracuje, po tom, ako začalo chodiť do školy, viacej s internetom, spieva, používa hudbu aj cez internet, púšťa si piesne, má vzťah k hudbe a taktiež návštevou školy sa zvýšilo používanie internetu.

6. Zhrnúc konštatované dospel súd prvej inštancie k záveru, že zvýšenie výživného na sumu 90 eur mesačne je primerané zvýšeniu výdavkov na strane dieťaťa v príčinnej súvislosti s návštevou školy, nákupom kníh, študijných pomôcok, oblečenia, obutia, stravy, záujmových krúžkov, hygieny a športovej činnosti. Zároveň mal za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca výživné v tejto výške platiť. Matka svoju vyživovaciu povinnosť platí naturálnym spôsobom - osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa, zatiaľ čo otec má voľný časový priestor, ktorý na rozdiel od matky, môže využiť na zvýšenie príjmu, hoci pripustil, že z dôvodu zdravotného postihnutia je to ťažšie. Avšak z rozsudku vydaného vo veci vedenej pod sp. zn. 5P/50/2012 je preukázané, že v minulosti otec pracoval.

7. Určenie počiatku zvýšenej vyživovacej povinnosti k 1.9.2016, t.j. pred podaním návrhu okresný súd odôvodnil akceptovaním skutočnosti, že z dôvodu hendikepu matky bola objektívne neschopná

podat' návrh k 1.9.2015. Zároveň to súvisí aj s nedostatkom finančných prostriedkov na strane matky a nemožnosťou zvoliť si plateného advokáta, čomu zodpovedá aj pokus matky o spísanie návrhu prostredníctvom Centra právnej pomoci a až následne cez advokátsku kanceláriu.

8. Napokon súd prvej inštancie vyčíslil zmeškané výživné za obdobie od 1.10.2015 do 3.5.2016 vo výške 360 eur (9 mesiacov x 40 eur ako rozdiel oproti doteraz uhrádzanému výživnému vo výške 50 eur), ktoré umožnil otcovi splácať v mesačných splátkach po 10 eur pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky.

9. O trovách konania rozhodol okresný súd s poukazom na § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. tak, že ich náhradu žiadnemu z účastníkov nepriznal, nakoľko išlo o konanie týkajúce sa starostlivosti o maloleté dieťa, ktoré môže začať i bez návrhu.

10. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec maloletej a domáhal sa zmeny napadnutého rozhodnutia v podobe úpravy vyživovacej povinnosti na sumu 70 eur mesačne. Okresnému súdu vytýkal, že určil výživné od 1.9.2015, hoci matka návrh na zvýšenie podala až dňa 25.11.2015. Nesúhlasil totiž s existenciou dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré matka nemohla podať návrh skôr. Dôvody hodné osobitného zreteľa boli prednesené až v záverečnej reči a neboli žiadnym spôsobom dokazované. V tejto spojitosti zdôraznil, že procesný predpis umožňuje aj spísať návrh ústne do zápisnice na súde (nielen prostredníctvom Centra právnej pomoci) a matke nič nebránilo podať návrh včas.

11. Otec maloletej zdôraznil, že vynakladá nemalé množstvo finančných prostriedkov na to, aby pre dcéru k matke chodil. Súd pritom pri skúmaní jeho pomerov nezohľadnil takmer žiadny výdavok, ktorý musí vynakladať, aby realizoval svoje právo na stretávanie s maloletou V., pričom keď je maloletá u otca, trávia spolu čas aj aktivitami, za ktoré štandardne platia, čo tiež musí znášať zo svojho príjmu.

12. Ďalej odvolateľ namietal nesprávne odôvodnenie mesačných výdavkov na strane matky titulom nájomného vo výške 236 eur, z dôvodu, že sa osamostatnila od svojej matky. Matka totiž žila s dcérou sama už v čase, keď bolo výživné určované prvýkrát. Navyše, reálne preukázala súdu výdavky na nájom vo výške 113,30 eur. Zároveň však otec maloletej zdôraznil, že z vykonaného dokazovania je evidentné, že u žiadneho z rodičov nedošlo k podstatnej zmene pomerov.

13. Vo vzťahu k uplatneným výdavkom na maloletú namietal, že poistenie vo výške 15 eur nebolo preukázané. Nestotožňuje sa ani s tvrdením súdu, že dieťa sa z krúžkov zúčastňuje vystúpení, ktoré je navyše potrebné financovať. Počas celého procesu totiž takáto okolnosť dokazovaná ani prezentovaná nebola. Z rovnakého dôvodu nesúhlasil ani s uplatnenými výdavkami za štúdium posunkovej reči. Toto štúdium totiž prebieha pomocou rodičov a nemá žiaden dopad na výdavky. Navyše bola matke pridelená asistentka, ktorá u matky reálne asistenciu vykonáva, a za tieto služby poberá matka peňažný príspevok od štátu. Uplatnený výdavok na internet vo výške 47 až 50 eur mesačne označil za nadbytočné a nevhodné nakladanie s financiami a poukázal na ponuku spoločnosti T-com, hlavne na špeciálny paušál pre nepočujúcich vo výške 17 eur mesačne, kde je zahrnutých aj 2000 MB dát. Maloletá, pokiaľ navštevuje I. ročník ZŠ nemusí na internete robiť zadania, či domáce úlohy. Pripomenul, že matka na potreby dieťaťa poberá aj prídavok na dieťa vo výške 23,52 eur mesačne a má nárok aj na príplatok k prídavku na dieťa vo výške 11,03 eur mesačne.

14. Záverom uviedol, že pri stanovení výšky výživného 90 eur mesačne pri ďalšej zmene pomerov už nezostáva takmer žiadny priestor na úpravu vyživovacej povinnosti. Zdôraznil, že u neho nie je reálna možnosť nájsť si prácu. Životná úroveň rodičov maloletej je nízka, pričom u oboch je z objektívnych príčin takmer nemožné jej zvyšovanie. Preto je nevyhnutná životná úroveň dieťaťa prispôbiť životnej úrovni rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, odôvodnenými výdavkami dieťaťa sú len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú, základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život človeka. Pri stanovení výšky výživného 90 eur mesačne pri ďalšej zmene pomerov už nezostáva takmer žiadny priestor na úpravu vyživovacej povinnosti.

15. Matka maloletej ani kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

16. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 2 ods. 2 CMP v spojení s § 34 CSP), po zistení, že odvolanie podal oprávnený účastník konania (§ 2 ods. 2 a § 7 CMP v spojení s § 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote

(§ 2 ods. 2 CMP v spojení s § 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 65 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 2 ods. 2 CMP v spojení s § 385 ods. 1 CSP a contrario, za súčasnej aplikácie § 219 ods. 3 CSP a § 378 CSP) rozsudok súdu prvej inštancie zmenil vo výroku o vyživovacej povinnosti podľa § 2 ods. 2 CMP v spojení s § 388 CSP tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku a vo zvyšnej časti potvrdil podľa § 2 ods. 2 CMP v spojení s § 387 ods. 1 CSP.

17. Východisko, na ktorom založil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie, t.j. porovnanie pomerov v čase predchádzajúcej úpravy vyživovacej povinnosti s aktuálnou situáciou dotknutých subjektov ako i následné pomenovanie/označenie okolnosti, ktorá predstavuje relevantnú zmenu určujúcich pomerov je správne a má svoj právny základ v ustanovení § 78 ods. 1 veta prvá ZoR, podľa ktorého (ustanovenia) súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Zároveň je náležitým i záver okresného súdu o nepreukázaní kvalifikovanej zmeny pomerov na strane rodičov, s ktorým (záverom) sa stotožnil aj odvolateľ napriek (správne) poukazu na rozpory v tvrdeniach o výške aktuálneho nájomného u matky.

18. Čiastočne opodstatnenou je argumentácia odvolateľa a to ohľadne tvrdenia, že predmetom dokazovania neboli zvýšené náklady súvisiace s vystupovaním dieťaťa a štúdiom posunkovej reči. Taktiež je dôvodnou námietka o potrebe zohľadnenia výdavkov súvisiacich s cestovaním za dieťaťom, výdavkov počas styku otca s dieťaťom. Napokon, zákonnej úprave v plnej miere zodpovedá aj tvrdenie otca o nevyhnutnosti dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov aj v prípade, ak je ich životná úroveň nižšia.

19. Uvedené okolnosti odvolací súd zohľadnil, samo o sebe to však neovplyvňuje správny záver okresného súdu o existencii relevantnej zmeny pomerov na strane dieťaťa v podobe kvalifikovaného nárastu výdavkov súvisiaceho s vyšším vekom, nástupom do základnej školy a nárastom nákladov na záujmovú činnosť.

20. Nadväzne je dôvodnou úvaha súdu prvej inštancie o nevyhnutnosti zmeny výšky vyživovacej povinnosti s ohľadom na opísanú zmenu pomerov a na zákonné kritériá pre posudzovanie vyživovacej povinnosti. Krajský súd sa však čiastočne odchyľil od vyhodnotenia dotknutých okolností z pohľadu primeranej výšky výživného a dospel k záveru, že požiadavke spravodlivej rovnováhy pri zvážení zistených skutkových okolností tak na strane výživou oprávnenej, ako aj výživou povinnej osoby zodpovedá stanovenie (nižšieho) výživného v sume 70 eur. Vo zvyšnej časti (do 120 eur) návrh matky na zvýšenie výživného zamietol.

Odvolací súd tu zdôrazňuje, že potenciálne odôvodnené potreby výživou oprávnených osôb sú obmedzené/určované tým, akou mierou dokáže výživou povinná osoba uvedené potreby reálne pokryť. Inými slovami, výživné môže byť stanovené len v takom rozsahu, ktorý zodpovedá bezprostredným majetkovým pomerom výživou povinnej osoby, hoci odôvodnené potreby (napr. v okolnostiach súdnej veci na používanie internetu) výživou oprávnených osôb môžu byť aj vyššie. V konaní pritom nebolo preukázané, že by sa odvolateľ vyhýbal zamestnaniu alebo o zamestnanie vlastným zavinením prišiel.

21. Krajský súd sa stotožnil s vyhodnotením zdravotného hendikepu a súvisiacej sociálnej situácie matky ako dôvodu hodného osobitného zreteľa, pre ktorý je možné akceptovať zvýšenie vyživovacej povinnosti k dátumu predchádzajúceho podaniu návrhu na súd. Je nepochybné, že matka mala snahu (prostredníctvom Centra právnej pomoci) príslušné nároky uplatňovať na súde skôr, avšak práve opísané objektívne okolnosti spôsobili oneskorenie podania žaloby, čo nie je možné pripisovať na ťarchu matky, resp. dieťaťa.

Možno v danej spojitosti len dodať, že je nepochopiteľná argumentácia otca, že matke nič nebránilo spísať zápisnicu na súde, pokiaľ je okolnosť hendikepu matky otcovi nepochybné známa.

22. V nadväznosti na zmenu výšky bežného výživného krajský súd zmenil napadnutý rozsudok aj vo výroku o zameškanom výživnom. Za obdobie od 1.9.2015 do 30.4.2016 ide o sumu 160 eur (8 mesiacov x zvýšenie 20 eur), ktorú čiastku umožnil otcovi splácať v splátkach po 15 eur mesačne spolu s bežným výživným.

23. Pokiaľ ide o odvolaním nenapadnutý výrok o schválení rodičovskej dohody, odvolací ho v zmysle § 65 CMP podrobil odvolaciemu prieskumu a dospel k záveru, že zodpovedá relevantnej právnej úprave ako i prejavenej vôli rodičov. Z tohto dôvodu pristúpil k potvrdeniu rozsudku v predmetnej časti.

24. S ohľadom na čiastočnú zmenu napadnutého rozsudku vo veci samej krajský súd zmysle § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 396 ods. CSP rozhodoval o trovách celého konania. Výrok o trovách následne vychádza z § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov.

25. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu.

Dovolanie je podľa § 420 CSP prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je podľa § 421 ods. 1 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. Dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.